

Notulen van de vergadering gehouden op vrijdag 22 mei 1964 in de Trêveszaal, aangevangen 's morgens in aansluiting aan de vergadering van de rijksministerraad en 's middags voortgezet

Aanwezig: De minister-president Marijnen en de ministers Van Aartsen, Andriessen, Biesheuvel, Bogaers, Bot (pt.2a-2g,3-5,7), De Jong, Luns (pt.2a-2g,3-5,7), Scholten, Schouwenaar, Toxopeus, Veldkamp en Witteveen

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen Bakker (pt.16), Van den Berge (pt.4,9) en Keyzer (pt.4)

Secretaris: drs.J. Middelburg

2. Buitenlands beleid

a. Tweede-Kamercommissie over de EEG (Zie notulen m.r. 15 mei 1964, punt 14 a)

Minister Luns zegt omtrent het debat in de Kamercommissie inzake het jaarverslag over de EEG, dat hierbij langzamerhand een wijziging van de opvattingen van de partijen tegenover de EEG zich aftekende, in die zin, dat men van oordeel was, dat de ontwikkeling van de EEG in de verkeerde richting gaat en dat dan beter tot het stilleggen van de ontwikkeling kan worden overgegaan. Van regeringszijde is gezegd, dat de omstandigheden nog niet zodanig zijn, dat nu al hiertoe moet worden overgegaan. Minister Andriessen voegt hieraan toe, dat dr.Vondeling ook een dreigement tegenover de regering heeft geuit (waarschijnlijk doelende op stemmen tegen de begroting van het landbouw-egalisatiefonds). Minister Veldkamp merkt op, dat de Kamerleden niet alleen het oog hadden op het ontbreken van invloed van het Europese parlement op budgettair terrein, hetgeen vooral in de landbouwsector van belang is, maar dat men ook wees op de conjunctuurpolitiek; op dit terrein is een nieuw stuk beleid naar de EEG overgegaan. Men vroeg overlegging van de hierop betrekking hebbende stukken.

Minister Luns heeft van de oppositiekant gehoord, dat de regering de marathonvergadering in december had laten slagen tegen de wil van de Kamer in, aangezien deze vergroting van de bevoegdheden van het Europese parlement als een conditio sine qua non zag.

Minister Bogaers is van oordeel, dat Nederland het punt van de parlementaire controle waarom het hier gaat niet geïsoleerd moet behandelen, maar hierover in contact moet treden met de vier EEG-landen, waar dit ook leeft. Minister Luns

antwoordt, dat.....

antwoordt, dat het vanzelf spreekt, dat de Nederlandse regering dit niet rauwelings ter tafel zal brengen. Men moet zich echter niet voorstellen, dat dit streven in de EEG-raad grote bijval zal vinden. Toen de Nederlandse regering na de Franse afwijzing van de toetreding van Engeland in Brussel de kat even uit de boom keek, bleek er bij de anderen weinig bereidheid om zich tegen de Franse daad te weer te stellen. Minister Bogaers merkt op, dat men bij de kwestie van de parlementaire controle de gehele vakbeweging en de economische en sociale commissie van de EEG mee heeft, terwijl ook de Duitse CDU eenzelfde standpunt huldigt. Het lijkt hem daarom noodzakelijk, dat dit geanalyseerd wordt. Minister Luns heeft al eerder aan minister Bogaers gezegd, dat hij het streven van deze commissie, van de vakbeweging en van partijen belangwekkend vindt, maar dat dit slechts tot succes kan leiden, als het in de EEG-raad in Brussel tot uiting komt. In dit verband deelt spreker nog mede, dat de Italiaanse minister Saragat heeft geweigerd met hem te spreken in aanwezigheid van minister Spaak, aangezien hij vreesde de indruk te maken samen te spannen tegen de Franse president De Gaulle.

De minister-president heeft ook de ervaring, dat strevingen waarover minister Bogaers sprak in de EEG-raad niet of zeer zwak tot uiting komen. Minister Andriessen had een half jaar geleden dezelfde verwachtingen als minister Bogaers, maar spreker is nu zeer pessimistisch over de instelling waarmee ministers in de EEG-raad de zaken behandelen. Het gaat daarbij niet alleen om de Franse ministers, maar ook om anderen.

Minister Bogaers is van oordeel, dat men dan zou kunnen proberen via de Nouvelle Equipe de betrokken bewindslieden bijeen te krijgen met het doel, dat zij terzake één lijn trekken, die zij dan in de EEG-raad doortrekken. Minister Luns zal aan deze suggestie aandacht besteden. De kwestie van de parlementaire controle speelt thans niet, maar zij komt wel weer aan de orde. De minister-president acht dit punt ook van grote betekenis.

2 b. Indonesië en Nieuw-Guinea

Minister Luns heeft van verschillende zijden vragen gehad over de uitlating van de Indonesische gouverneur van Westelijk Nieuw-Guinea, Bonay, dat een volksstemming onder de papoea's overbodig is, omdat allen tot Indonesië willen behoren. Aanvankelijk had spreker de gedachte om aan de vertegenwoordiger van de secretaris-generaal van de VN Rolz Bennett te vragen om via Nederland naar New-York terug te keren. Op 14 mei heeft Rolz Bennett aan ambassadeur De Beus gezegd, dat het achterwege laten van een volksstemming alleen na wijziging van het verdrag van New-York mogelijk is. Hij vroeg of het zin had, dat hij hiervoor naar den Haag zou gaan. Spreker heeft daarop laten zeggen, dat een bezoek aan den Haag niet in de rede ligt. De volgende dag heeft dr. De Beus Oe Thant ontmoet en hem gezegd, dat Nederland blijft aandringen op uitvoering van de overeenkomst van New-York. De raad stemt ermee in, dat aan de VN-vertegenwoordiger Rolz Bennett negatief is geantwoord op zijn vraag of hij naar den Haag zal komen.

Minister Luns.....